

„Да разрушим стените“ – подход

1. Представяне на проекта

Проектът [„Да разрушим стените“ – Европейската история през очите на младите хора](#) по програма Еразъм+ свързва медийното образование с най-новата европейска история. Организациите, участващи в проекта, са *Kulturring in Berlin e.V.* (Германия), *Университет Ваядolid* (Испания), *kurybines junktis* (Литва), *Училище „Дукас“* (Гърция), *Софийски университет „Св. Климент Охридски“* (България) и *Pestalozzi-Fröbel-Haus* (Германия).

30 години след края на Студената война – сега Европа се радва на значително по-висока степен на демокрация, по-голяма свобода на словото и на възможности за придвижване. Това обаче не е гарантирано статукво. Стените все още са наоколо и постоянно се строят нови. Учениците знаят малко за най-новата история – традиционните уроци по история, при които се използват учебници, често не са ангажиращи, статични са и рядко включват актуални теми. В същото време популистките партии привличат все по-голям интерес, включително този на младите хора, загубили вяра в демокрацията¹. Нашата цел е да вдъхновим учениците (на 11-18 години) да се занимават с история, като използват творческа фотография и създават лични разкази за събитията. Включвайки различни гледни точки, включително собствената си, те се научават да се справят критично с историческа и актуална информация, да съпреживяват други реалности. Визуалните истории, създадени във всяка държава, се споделят главно в Instagram, който е най-популярният инструмент за социални медии сред младите хора. Каналът на проекта в Инстаграм ([shiftingwalls_eu](#)) служи като основна платформа за представяне на разнообразието от истории и насърчаване на отворен диалог в цяла Европа.

„Да разрушим стените“ като методически подход е разработен и тестван от специалисти по образование от различни учебни институции и може да бъде приложен както в клас, така и в извънкласни занимания по различни учебни предмети, сред които история, политически науки, гражданско образование, езикови дисциплини, информационни технологии, етика, изобразително изкуство. Екипът на „Да разрушим стените“ ще създава и споделя материали за учители, които обхващат последните тридесет години от европейската история в три припокриващи се теми:

- „Падането на Стената“ (1989/1990, края на Студената война)
- „От 1990 до 2020“ (30 години след падането на Стената)
- „Историята сега“ (новите стени, пред които се изправяме)

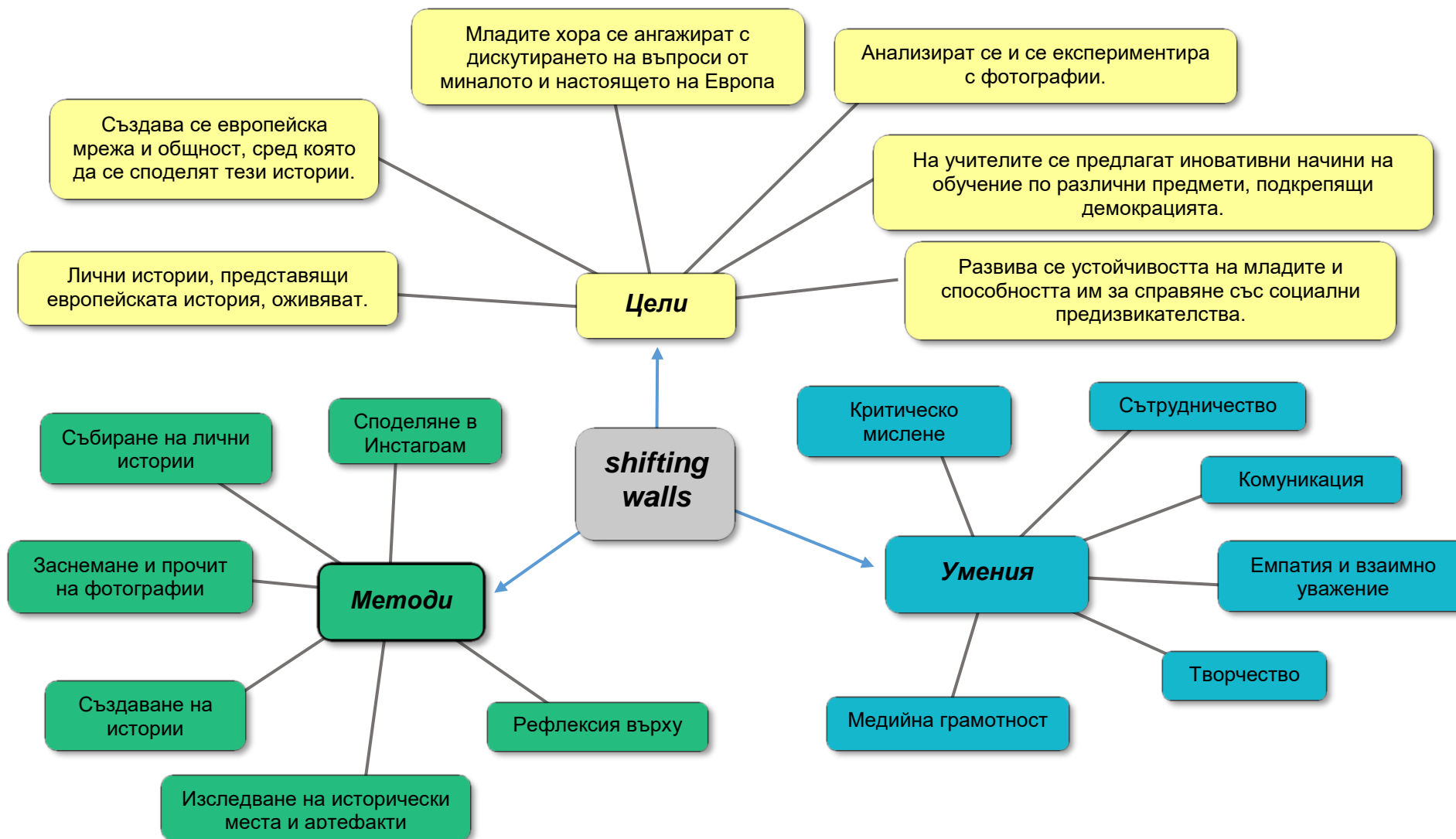
Ще разработим наръчник за обучение по всяка тема с работни листове със задачи за учители и ученици, видео уроци и други материали за обучение на учители.

---

¹ Keith Breene. 08 Jun 2017. World Economic Forum. “Millennials are rapidly losing interest in democracy”. <https://www.weforum.org/agenda/2017/06/millennials-are-rapidly-losing-interest-in-democracy/>

2. Цели на проекта

„Да разрушим стените“ цели да насърчат любопитството и мотивацията на учениците си да се занимават с европейската история, особено чрез лични перспективи и разкази. Мисловната карта илюстрира идеите зад проекта:

3. Педагогически основания

Образованието е свързано с придобиване на ключови компетентности. В продължение на много години Европейският съюз предлага ключови компетентности за промяна на образованието: „Преминването от доста статична концепция за учебното съдържание към динамично дефиниране на знанията, уменията и нагласите, които ученикът трябва да развие през целия учебен процес, изисква промяна на парадигмата в образованието, обучението и ученето, както и на начина, по който те се организират и оценяват.“² Тези компетентности се припокриват с концепцията за уменията на 21-ви век:³

Критическо мислене: критическото мислене е един от основните приоритети на проекта.

Европейската история не се преподава само чрез учебник. Изследва се от самите млади хора. Те ще бъдат насърчавани да гледат отвъд даденото съдържание, да разсъждават върху уроците по история, представени чрез различни медии, да осмислят идеите в тях. Отворените задачи ще им помогнат сами да задават въпроси. Историята е свързана с развиване на умения за мислене, които позволяват на учениците да гледат на миналото критично и вследствие на това да поставят под съмнение настоящето, за да променят бъдещето – „обърнете се към миналото, за да се откъснете от него“⁴.

Творчество: учениците ще работят по „нестандартни“ задачи, създавайки свои собствени истории с изображения и текст. Те ще изследват снимките като артефакти или произведения на изкуството. Визуалните задачи ще насърчат творческата комбинация от изображения. Те ще работят по идеи за различни стилове, съчетани с историческо съдържание.

Сътрудничество / насърчаване на социални и граждански компетентности: работата в групи от ученици ще подкрепи рефлексивните им умения и уменията им за решаване на проблеми. Младите хора ще развият свои собствени идеи, ще поемат инициатива при проучването и ще станат лидери на собствените си проекти. Ангажирането с демокрацията трябва да се случи демократично. Създаването на собствени текстове за историята ще осигури изучаването на история. Образованието по история вече не е свързано със запаметяването на великите жестове на една нация, разказани в книга.

Комуникация: учениците ще създават автентични текстове за историята, като използват поредица от снимки, което не се прави често в училище. Те ще общуват чрез изображения, но също и чрез социални медии като фото платформата Инстаграм. Ще изпитат силата да говорят за лична снимка - спомен от живота на някого. Ще оживеят тихите гласове - устни разкази, които не са включени в учебната програма по история. Учениците ще получат „отговори за различни афективни отношения – като съпричастност, смирение и състрадание“⁵.

---

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0024> (page 5)

³ “The four C’s of 21st Century skills“: <https://www.aeseducation.com/career-readiness/what-are-the-4-cs-of-21st-century-skills>

⁴ Citation from Seixes, Peter; 2004. in Llewellyn, Kristina R., Ng-A-Fook, Nicholas. 2015. “Introduction: Telling Tales in Schools. Oral history education, political engagement and youth” in *Oral History Education*. p.102. https://www.academia.edu/39606857/Telling_Tales_in_Schools_-_Oral_History_Education

⁵ Llewellyn, Kristina R., Ng-A-Fook, Nicholas. 2015. “Introduction: Telling Tales in Schools. Oral history education, political engagement and youth” in *Oral History Education*. https://www.academia.edu/39606857/Telling_Tales_in_Schools_-_Oral_History_Education

Съпричастност / уважение в цяла Европа: изграждане на общност чрез разказване на истории, при което учениците работят заедно, коментират взаимно своите снимки и истории, споделят свои собствени разкази. Това може да се превърне в уникално преживяване за всички участници. Историите ще свържат миналото с настоящето, с големи социални и граждански теми като бариери, политическа свобода или социална промяна. В рамките на европейския обмен учениците ще разберат как се възприема историята в различните европейски култури. Това включва поука от миналите борби на Европа.

4. Методология / Подход

Събиране на лични истории

Като част от проекта учениците ще интервюират своите роднини, съседни и т.н. и ще разберат личните им истории, свързани с определен период от време. За да направят това, учениците ще създадат свои собствени интервюта, като формулират свои собствени въпроси или избират от въпросите, предложени в нашите материали. След това интервютата ще бъдат записани с помощта на наличните устройства - напр. мобилни телефони, приложения за аудио запис, цифрови фотоапарати и др.

Проучване на исторически обекти и артефакти

Насърчават се учениците да развият своите визуални умения, като осъзнаят историческите следи в своя квартал. Това може да включва сгради, руини, паметни знаци, но също и частни артефакти, свързани с това време или конкретно събитие като пощенски картички, дрехи, малки мебели, играчки или бижута.

Творчески разказ

След като съберат цялата информация, учениците творчески ще разказват свои собствени истории. Те ще комбинират писмени, аудио и визуални ресурси. Предлагаме им да използват подробни планове за тази задача, за да може всеки елемент да бъде подробно планиран.

Навлизване във фотографията

По време на различните етапи на проекта учениците ще експериментират с фотография и ще създават снимки за финалния продукт от работата си, които да улавят мисли, идеи, исторически моменти и т.н. Учениците може да използват всяко налично технологично устройство, като мобилни телефони, таблети, цифрови фотоапарати и т.н. Няма да има нужда те да купуват ново оборудване за проекта.

Младите хора също ще имат възможност да събират и разглеждат исторически снимки, създадени от други, както и да анализират тяхното значение, предназначение и исторически контекст.

Работа по групи

Проектът ще позволи на учениците да се изслушват един друг и да осъзнаят различни мнения и реалности. Поради тази причина е важно по време на целия проект учениците да работят заедно в групи от 3 до 4 души и да обсъждат снимки, идеи, лични истории, заключителна работа и т.н.

Споделяне в Инстаграм

Статистиката на Евростат за 2016 г. показва, че 80% - 90% от младите хора от Европа използват ежедневно платформи за социални мрежи - като Инстаграм, Фейсбук и Туитър.⁶ Те ги използват, за да изразят себе си и да общуват. Ето защо „Да разрушим стените“ използва Инстаграм за публикуване на творческите истории и финалните продукти на учениците.

За да публикуват работата си, учениците може да използват своя собствен акаунт в Инстаграм, ако имат такъв, или акаунта на проекта. За да публикуват какъвто и да е продукт, учениците (или родителите им, ако не са пълнолетни) ще трябва да ни изпратят писменото си съгласие по имейл. Писменото съгласие е необходимо и за други хора, присъстващи на снимки или видеоклипове.

Три неща са важни за качване в Инстаграм:

- Визуални материали: снимки (максимум 5) и видео (максимум 60 секунди)
- Хаштагове: с включен хаштага на проекта [#shiftingwalls_eu](#)
- Текст на историята (максимум 250 думи)

Не е необходим предишен опит с Инстаграм. Проектът може да осигури обучение за ученици и учители.

Рефлексия

Друга важна част от този проект е времето за рефлексия. Чрез насърчаване на учениците за отделяне на време заедно да оценяват работата си, у тях може да се развият аналитични умения, самочувствие и принадлежност към група. Те ще получат обратна връзка и ще я използват, когато разработват нови проекти.

По какви теми ще работят учениците?

Теми	Възможни дейности
Тема 1: „Падането на Стената“ (1989/1990, краят на Студената война)	<ul style="list-style-type: none"> • Интервюируйте съвременници / очевидци на времето, когато пада Берлинската стена (в цяла Европа).
Тема 2: „От 1990 до 2020“ (30 години след падането на Стената)	<ul style="list-style-type: none"> • Открийте и интервюируйте хора, които са преживели промените между 1990 и 2020. • Открийте исторически места от вашия град, квартал и т.н. чрез търсена на артефакти (scavenger hunt). Намерете информация за тези места. Създайте виртуална разходка из тези места със събраните материали чрез Google Creator или Actionbound. • Създайте история в Инстаграм, представяща личните разкази, свързани с тези места.
Тема 3: „Историята сега“ (новите стени, пред които се изправяме)	<ul style="list-style-type: none"> • Ако познавате участници в демонстрации (например „Петък за бъдещето“), разговаряйте с тях и документируйте опита им чрез визуални, аудио и писмени средства. Използвайте тези материали, за да създадете вашата история за Инстаграм. • Ангажирайте се с пандемията от Ковид-19 и проучете промените в цяла Европа.

⁶ Eurostat. 04/01/2019. Being Young in Europe - digital world. Statistic Explained. <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/39761.pdf>

Възможни проектни дейности

Стъпките от проектните дейности ще помогнат за стимулиране на любопитството, изследване на лични разкази и покана за творческо разказване на истории. Подробна информация за всяка дейност ще бъде представена в работните листове със задачи за учители и ученици.

	Възможни дейности
Започваме	<ul style="list-style-type: none"> ● Изследвайте съществуващи исторически снимки с места и хора от вашия квартал. ● Направете карта на тези места (връзка с география). ● Включете теми като „преодоляване на бариери“ или „концепция за времето“ за по-нататъшни перспективи. ● Обсъдете „Как се създава историята?“, „Какво прави един момент исторически?“
Анализ на фотографии	<ul style="list-style-type: none"> ● Разгледайте и анализирайте заедно значимо историческо изображение. ● Погледнете от различни перспективи. ● Представете си себе си в тази ситуация (концепция за съпричастност).
Заснемане	<p>Следвайте стъпките от работния лист за ученика според трите теми</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Планирайте снимки, правете снимки, изберете снимки ...
Create photo stories	<p>Следвайте стъпките от работния лист за ученика според трите теми</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Работа по вашата история, интервюта, създаване на история за Инстаграм ...
Share photo stories	<p>Следвайте стъпките от работния лист за ученика и листа за техническа подкрепа</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Използвайте #shiftingwalls_eu и @shiftingwalls_eu. ● Принтирайте своите истории, за да ги покажете и офлайн (в клас). ● Обменете ги с други ученици от вашето училище и партньорските страни.
Оценка / дискусия	<ul style="list-style-type: none"> ● Представете историите. ● Обсъдете ги и размишлявайте заедно върху тях.